

ГАС

БРОЈ 147 МАРТ 2019. ЈП „СРБИЈАГАС“ НОВИ САД

**СРБИЈАГАС ОД ОВОГ МЕСЕЦА ВЕЋИНСКИ ВЛАСНИК
ПРЕДУЗЕЋА „ГАСПРОМЕТ“ ПАЛЕ**

САДРЖАЈ

СРПСКО-РУСКА САРАДЊА ЋЕ ЈАЧАТИ	4
ИСПОРУКА РУСКОГ ГАСА СРБИЈИ ПРЕКО ТУРСКОГ ТОКА ПОЧЕЋЕ 2020!	4
РЕШЕНИ ИМОВИНСКО-ПРАВНИ ОДНОСИ ДВА ПРЕДУЗЕЋА	5
У ЦЕНТРУ ПАЖЊЕ ЈАЧАЊЕ ПАРТНЕРСКИХ ОДНОСА ЕНЕРГЕТСКИХ КОМПАНИЈА	6
ИЗГРАДЊА ГАСОВОДА ОД БУГАРСКЕ ДО МАЂАРСКЕ ГРАНИЦЕ ИМАЋЕ КЉУЧНИ ЗНАЧАЈ	6
УСВОЈЕН РЕБАЛАНС ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЗА 2019. ГОДИНУ	7
СТРАТЕШКИ ПАРТНЕР ПОТРЕБАН ЗБОГ ИНВЕСТИЦИЈА	7
ГАСТРАНСУ ОДОБРЕНО ИЗУЗЕЋЕ НОВОГ ИНТЕРКОНЕКТОРА ЗА ПРИРОДНИ ГАС	8
САГЛАСНОСТ НА АКТЕ ГАСТРАНСА ВАЖНЕ ЗА РАСПОДЕЛУ КАПАЦИТЕТА	8
КОРАК БЛИЖЕ УГОВАРАЊУ ДУГОРОЧНОГ ТРАНСПОРТА ГАСА	9
ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ПРИКЉУЧЕЊЕ МЕРНЕ СТАНИЦЕ НА ПОСТОЈЕЋИ СИСТЕМ ГАСОВОДА	10
НАЈАВЉЕНЕ ПОГОДНОСТИ ЗА ПОТРОШАЧЕ У ВИДУ ПЛАЋАЊА ПРИКЉУЧКА НА РАТЕ	12
СТИЖЕ ГАС У ИНДУСТРИЈСКУ ЗОНУ	12
АНАЛИЗА ЦЕНА ЕНЕРГЕНАТА	13
УРАЂЕН СПОЈ МОРСКОГ И ПРИОБАЛНОГ ДЕЛА	14
ГАРАНЦИЈЕ ЗА ИСПОРУКЕ ГАСА У 2020. ГОДИНИ	14
МУЛТИТАСКИНГ ЗА ПОЧЕТНИКЕ, А И ОНЕ МАЛО ИСКУСНИЈЕ	16
НОВОСАДСКИ ДОБРОВОЉНИ ДАВАОЦИ КРВИ ПОТВРДИЛИ СВОЈУ ХУМАНОСТ	17
СЕЗОНА КРПЕЉА ЈЕ ПОЧЕЛА!	18
РЕВНОСНИ, ОПРЕЗНИ И НАДАСВЕ ЉУБАЗНИ	19
ЕЛЕКТРОНИЧАР С ОДБОЈКОМ У СРЦУ	20
ДРУЖЕЊЕ У МЕСНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ „ДУНАВ“	22
НЕОБАВЕЗНО	23

СРП - КАТАЛОГИЗАЦИЈА У ПУБЛИКАЦИЈИ
БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ, НОВИ САД
658(497.11)(085.3)

ГАС PRESS / ЈП "СРБИЈАГАС", СЛУЖБА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ И МАРКЕТИНГ;
ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК ВЕСНА АРСИЋ;
ЧЛАНОВИ РЕДАКЦИЈЕ ВЛАДИМИР УТОРНИК, ЈАСМИНА ЂОРЂЕВИЋ, ДЕЈАНА ШРАНЦ,
КСЕНИЈА АЋИМОВИЋ, ЗОРАН МАЈСТОРОВИЋ;
ФОТОГРАФИЈА НЕБОЈША ИЛИЋ, САНДРА ЦРЕПУЉА;
ДИЗАЈН И ПРЕЛОМ ЗОРАНА ДАМЈАНОВИЋ;
2007, БР.1 (ЈАН.)- .- НОВИ САД : ЈП "СРБИЈАГАС", 2007.-.- ИЛУСТР. ; 22 СМ
МЕСЕЧНО.

ISSN 1452-7758

COBISS.SR-ID 219326983

МАРТ У СЛИКАМА

GASTRANS

АЕРС
АГЕНЦИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

**САВЕТ АЕРС-А ОДОБРИО ИЗУЗЕЋЕ
ГАСТРАНСУ ОД ОБАВЕЗА ПРИМЕНЕ
ПРАВИЛА ПРИСТУПА ТРЕЋЕ СТРАНЕ
НА БУДУЋЕМ ГАСОВОДУ ОД
БУГАРСКЕ ДО МАЂАРСКЕ ГРАНИЦЕ!**

**НАДЗОРНИ ОДБОР СРБИЈАГАСА
УСВОЈИО ФИНАНСИЈСКЕ
ИЗВЕШТАЈЕ ПРЕДУЗЕЋА ЗА 2018.
ПО ДЕЛАТНОСТИМА И РЕБАЛАНС
ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЈП
„СРБИЈАГАС“ ЗА 2019!**

**СРБИЈАГАС У ОКВИРУ
ПРОЈЕКТА ИЗГРАДЊЕ ТЕ-ТО
ПАНЧЕВО УЧЕСТВУЈЕ У ДЕЛУ
ПРОЈЕКТОВАЊА И ИЗГРАДЊЕ
НА ПРИКЉУЧНОМ ГАСОВОДУ
СА МЕРНОМ СТАНИЦОМ!**

**БЕЛЕЖИМО ПРВУ ОВОГОДИШЊУ
АКЦИЈУ ДОБРОВОЉНИХ
ДАВАЛАЦА КРВИ ЈП „СРБИЈАГАС“
У НОВОМ САДУ; ОДЗИВ ДОБАР,
АПЕЛ КОЛЕГАМА ДА СЕ ПРИКЉУЧЕ
ОВОМ ХУМАНОМ ПОКРЕТУ!**

Председник Србије одликовао Алексеја Милера, првог човека Гаспрома

СРПСКО-РУСКА САРАДЊА ЋЕ ЈАЧАТИ

Милер и Вучић у Председништву Србије

Председник Србије **Александар Вучић** уручио је у уторак, 19. марта ове године Орден српске заставе другог степена председнику Управног одбора Гаспрома **Алексеју Милеру**, уз оцену да је Милер показао срцем како поштује малу земљу, слободарски опредељену и њен народ. Церемонији у Председништву Србије присуствовао је генерални директор Јавног предузећа „Србијагас“ **Душан Бајатовић**, као и амбасадор Русије у Србији **Александар Чепурин**, министар рударства и енергетике **Александар Антић** и представници Гаспрома. Вучић је Милера одликовао за нарочите заслуге у развијању и учвршћивању мирољубиве сарадње и пријатељских односа Србије и Русије.

Председник Управе Гаспрома Алексеј Милер истакао је, тим поводом, да награду схвата као високу оцену рада целе компаније

на српском тржишту.

- Велико хвала нашим српским партнерима, српским пријатељима на конструктивном и заједничком раду. Руско-српска сарадња ће јачати, наше партнерство у енергетици ће се ширити и радићемо на новим пројектима. Гаспром ће увек бити уз вас, поручио је Милер.

Он је подвукао да је Гаспром и у најкомпликованијим приликама поштовао обавезу према грађанима Србије и испоручивао гас. Захвалио је српским партнерима на конструктивној сарадњи на више поља - испоруци, транспорту и складиштењу гаса.

- Последњих година се испоручује више гаса него што је предвиђено, тачније за 150 милиона кубних метара више, што ван сваке сумње сведочи о успешном социо-економском развоју Србије, рекао је Милер.

- Дајемо све од себе да појачамо транспорт и испоруку гаса на српско тржиште, рекао је Милер истичући уједно значај складишта Банатски Двор. Он је оценио као успешно пословање НИС-а, који, како каже, уплаћује највише новца у буџет и води модернизацију предузећа на основу најновијих

светских технологија. Милер је рекао да постоји огроман потенцијал за развој сарадње на пољу гасификације, али и додао да очекује нове заједничке пројекте на пољу културе и спорта. Председник Србије је рекао да је Милер, тиме што је дошао да прими орден Србије, показао колико му је стало до пријатељских односа са српским народом.

- Србија је од Милера научила колико је важна гасификација за напредак земље. Историјска посета председника **Владимира Путина** била је од изузетног значаја за развој односа две земље. Захваљујући председнику Русије, пријатељство две земље, које је чврсто и непоколебљиво, не само да је остало на истом ниову, већ је и унапређено. Сарадња Србије и Русије у области енергетике од непроцењивог је значаја, као и међусобни пријатељски односи, истакао је овом приликом председник Србије Александар Вучић.

Он је, такође, рекао да захваљујући Милеру и Гаспрому грађани Србије не наилазе на проблеме са испоруком гаса. Председник је указао да то није једина Милерова заслуга, већ он, као и Гаспром, имају велику улогу у обнови Храма Светог Саве, симбола братске сарадње два православна народа. (Аг.)

Амбасадор Русије у Србији Александар Чепурин најавио:

ИСПОРУКА РУСКОГ ГАСА СРБИЈИ ПРЕКО ТУРСКОГ ТОКА ПОЧЕЋЕ 2020!

Објаве на друштвеним мрежама све чешће као вид изношења става користе и политичке и јавне личности. Овога пута преносимо мишљење руског амбасадора **Александра Чепурина** који је он изнео на Твитеру. Наиме, према његовим речима, од 2020. године биће прекинута испорука гаса Трансбалканским коридором преко Украјине. - Србија ће непрекидно добијати

не само гас по повољној цени, као и сада, већ и знатне приходе од транзита, написао је Чепурин на Твитеру. Од 2020. године ће се прекинути испоруке гаса Трансбалканским коридором преко Украјине. Истовремено ће прорадити оба крака Турског тока.

(Аг. и @AVChepurin)

ЈП „СРБИЈАГАС“ постало већински власник предузећа „Гас Промет“ Пале

РЕШЕНИ ИМОВИНСКО-ПРАВНИ ОДНОСИ ДВА ПРЕДУЗЕЋА

Генерални директори ЈП „Србијагас“ Нови Сад и „Гас Промет“ Источно Сарајево-Пале, **Душан Бајатовић** и **Миломир Драганић**, као и директорка Инвестиционо-развојне банке Републике Српске **Снежана Вунић**, потписали су у понедељак, 11. марта у Бањалуци, Уговор о уређењу имовинско-правних односа, статусно-правних питања и улагања у предузеће „Гас Промет“. Министар енергетике и рударства Републике Српске **Петар Ђокић** истакао је да Србијагас потписивањем уговора постаје већински власник акција Гас промета са 39,14 одсто, Акцијски фонд Републике Српске имаће 26 одсто, Пензиони резервни фонд 10 одсто, Фонд за реституцију 5 одсто, а остали фондови 18,29 одсто акција.

- Предузеће Гас Промет сада може правно да наступа на потпуно другачији начин и више га нико не може оспорити, па ни „БХ гас“ који је до сада оспоравао правни статус нашег предузећа и стварао изузетне проблеме, рекао је новинарима Ђокић и подсетио да регулисање односа Србијагаса и Гас промета траје још од 2002. године. Према његовим речима, Република Српска ће наставити реализацију пројеката у области гаса.

- На последњој заједничкој седници влада Српске и Србије актуелизовали смо питање развоја гасне мреже и изградње гасне инфраструктуре кроз Српску након што је деблокиран процес изградње гасовода „Турски ток“, додао је Ђокић и напоменуо да је Србијагас спреман да учествује у реализацији пројеката у Републици Српској.

Потписивање Уговора у Бањалуци

Министар рударства и енергетике Србије **Александар Антић** нагласио је да су потписивањем уговора решени имовинско-правни односи два предузећа.

- Ово питање је било приоритет у раду ресорних министарстава. Србија ће помагати развој гасног система у Републици Српској, јер је то предуслов за развој привреде. Гас постаје кључни енергент за развој економије, а заједнички морамо искористити потенцијале реке Дрине и градити хидроцентралне, рекао је Антић и додао да ће Србија и Српска разговарати о свим елементима за градњу гасне инфраструктуре.

Обраћајући се новинарима након свечаног потписивања уговора у Бањалуци, директор Србијагаса Душан Бајатовић казао је да је реализација пројеката у области гаса приоритет и да би од почетка градње за нешто више од три године могао бити успостављен крак гасовода од Београда према Српској. Он је напоменуо да се о свему разговара и са компанијама из Федерације БиХ.

Директор Гас Промета Миломир Драганић изразио је задовољство што је уговор потписан и навео да је то предузеће добило много власничким повезивањем са Србијагасом, који сада легално улази на тржиште Српске и БиХ.

Потписивању уговора присуствовао је и генерални конзул Србије у Бањалуци **Владимир Николић**.

Партнери и пријатељи, након потписивања Уговора

(Аг.)

Директор Србијагаса присуствовао разговорима министра Антића и турске делегације

У ЦЕНТРУ ПАЖЊЕ ЈАЧАЊЕ ПАРТНЕРСКИХ ОДНОСА ЕНЕРГЕТСКИХ КОМПАНИЈА

Директор Бајатовић присуствовао разговорима са турском делегацијом

Министар рударства и енергетике **Александар Антић** састао се у среду, 20. марта са делегацијом Министарства енергетике и природних ресурса Републике Турске и представницима енергетских компанија ове земље, које је предводио амбасадор Турске у Београду, **Танџу Билгич**. На састанку, којем је присуствовао и генерални директор Србијагаса **Душан Бајатовић**, изражена је спремност за конкретизацију сарадње у области електроенергетике и дистрибуције гаса. Разговарало се и о сарадњи у оквиру преносних система електро-мреже, кроз Центар за координацију сигурности, за који је турском „TEIAS”-у, компанија Електромрежа Србије упутила позив за учешће, а што би у великој мери допринело укупној сигурности преносних система електро-мреже у целом региону Балкана.

Представници водећих енергетских компанија две земље изразили су заинтересованост за јачање партнерских односа, успостављање сарадње и реализацију будућих заједничких пројеката, наведено је у саопштењу Министарства енергетике. Антић је оценио да су укупни односи Србије и Турске на високом нивоу, имајући у виду јако партнерство и лично пријатељство двојице председника, које у великој мери доприноси привредној сарадњи, али и укупној политичкој стабилности. Он је навео да очекује да ће експерти два министарства и компанија наставити са изналажењем модалитета сарадње, како би приликом наредног сусрета двојица председника могла да разговарају о конкретним резултатима у области енергетике.

Састанку у Министарству енергетике у Београду присуствовали су и државни секретар **Мирјана Филиповић**, помоћник министра **Милош Бањац**, директорка Електромрежа Србије **Јелена Матерић**, и представници Електропривреде Србије. Турску делегацију су, поред амбасадора, представљали чланови Министарства енергетике и природних ресурса, на челу с генералним директором за међународне пројекте, **Сафом Услуом**, представници нафтне компаније „BOTAS”, истанбулске компаније за дистрибуцију гаса „IGDAS” и компаније за пренос електричне енергије „TEIAS”.

(www.mre.gov.rs)

Састанак Међувладиног комитета Србије и Русије у Београду

ИЗГРАДЊА ГАСОВОДА ОД БУГАРСКЕ ДО МАЂАРСКЕ ГРАНИЦЕ ИМАЋЕ КЉУЧНИ ЗНАЧАЈ

Турски ток има кључни значај за Србију и њен привредни развој, изјавио је почетком марта потпредседник Владе Русије **Јуриј Борисов** и нагласио да изградња магистраног гасовода кроз Србију не зависи само од Русије, већ и од Мађарске и Бугарске.

- Имамо мапу пута, али не зависи све од Русије. Сматрамо да ће изградња гасовода имати кључни значај за Србију и да ће подићи њену енергетску конкурентност, рекао је Борисов новинарима после састанка Међувладиног комитета за трговину,

економску и научно-техничку сарадњу Србије и Русије, којим је председавао са министром спољних послова Србије **Ивицом Дачићем**.

Са потпредседником Владе Руске Федерације и копредседником Међувладиног комитета Републике Србије и Руске Федерације, **Јуријем Борисовим**, састао се и председник Републике Србије **Александар Вучић**. Они су разговарали о сарадњи у области енергетике, индустрије и инфраструктуре.

(Аг.)

У марту одржана седница Надзорног одбора ЈП „Србијагас“ у Београду

УСВОЈЕН РЕБАЛАНС ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЗА 2019. ГОДИНУ

Надзорни одбор усвојио финансијске извештаје ЈП „Србијагас“ за 2018. годину по делатностима

У уторак, 19. марта у Београду је одржана седница Надзорног одбора ЈП „Србијагас“, којој је председавао **проф. др Муамер Реџовић**, председник НО, а присутни су били чланови НО, као и пословодства компаније, међу којима заменица генералног директора **Блаженка Мандић** и извршни директори појединих функција.

На дневном реду седнице, у складу са законском обавезом, били су Финансијски извештаји, односно биланси стања и биланси успеха Јавног предузећа „Србијагас“ за 2018. годину по делатностима. Усвајајући поменуте документе, чланови Надзорног одбора још

Надзорни одбор заседао у згради Србијагаса у Београду

једном су истакли наставак тренда позитивног пословања компаније из године у годину.

Надзорни одбор усвојио је у марту и Програм о изменама и допунама

Програма пословања ЈП „Србијагас“ за 2019. годину, а који уважава измењене околности у којима предузеће послује.

(www.srbijagas.com)

Вести о зависним предузећима

Министар енергетике посетио Петрохемију

СТРАТЕШКИ ПАРТНЕР ПОТРЕБАН ЗБОГ ИНВЕСТИЦИЈА

Министар рударства и енергетике **Александар Антић** изјавио је приликом посете ХИП Петрохемији у Панчеву да та, за Србију стратешка компанија, има велики утицај на укупну српску економију и да јој је стратешки партнер потребан због инвестиција, пренели су медији.

- Инвестиције би Петрохемији требало да обезбеде дугорочно стабилно функционисање без обзира на могуће турбуленције на светском тржишту нафте. Влада Србије је уложила много рада и новца у ову фабрику и има

много разумевања за ситуацију у којој су запослени, са којима жели да буде у партнерском дијалогу, казао је министар приликом посете Петрохемији.

Иначе, поједини домаћи медији пренели су у марту да је руски Гаспромнефт заинтересован за куповину панчевачке Петрохемије. Поред ове светске енергетске компаније, у разговор

су укључене и пољска, али и неке кинеске фирме.

(www.dnevnik.rs)

Почетком марта АЕРС донео Решење

ГАСТРАНСУ ОДОБРЕНО ИЗУЗЕЋЕ НОВОГ ИНТЕРКОНЕКТОРА ЗА ПРИРОДНИ ГАС

Савет Агенције за енергетику Републике Србије (АЕРС) донео је, на ванредној седници 5. марта 2019. године, коначно Решење о изузећу новог интерконектора за природни гас, којим одобрава привредном друштву ГАСТРАНС д.о.о. Нови Сад изузеће од обавеза примене правила приступа треће стране на будућем гасоводу који ће ићи кроз Републику Србију и бити повезиван на бугарски и мађарски национални транспортни систем.

Поступајући по захтеву ГАСТРАНС д.о.о., поднетом Агенцији 2. фебруара 2018. године, за ослобађање од обавезе примене регулисаних цена и изузеће од обавезе власничког раздвајања делатности производње и снабдевања природног гаса, Савет АЕРС је, у складу са Законом о енергетици (члан 288) у који је пренет тзв. „Трећи пакет“ прописа Европске уније о заједничким

правилима унутрашњег тржишта енергије, донео Решење о изузећу новог интерконектора за природни гас, узевши у највећој могућој мери у обзир Мишљење Секретаријата енергетске заједнице достављено Агенцији 5. фебруара 2019. године.

(www.aers.rs)

На другој седници у марту АЕРС разматрао документа ГАСТРАНС д.о.о.

САГЛАСНОСТ НА АКТЕ ГАСТРАНСА ВАЖНЕ ЗА РАСПОДЕЛУ КАПАЦИТЕТА

Савет Агенције за енергетику Републике Србије дао је, на седници одржаној 8. марта 2019. године, сагласност на акте друштва ГАСТРАНС д.о.о. чије је доношење наложио у Решењу којим се одобрава изузеће новог интерконектора (од 5. марта 2019. године) и чије

доношење је услов који мора бити испуњен пре спровођења обавезујуће фазе расподеле дугорочних капацитета овог интерконектора.

У том циљу, Савет Агенције је дао сагласност на:

- 1) Модел уговора о транспорту природног гаса,
- 2) Тарифну методологију за обрачун тарифа за услуге транспорта природног гаса,
- 3) Програм недискриминаторног понашања,
- 4) Одлуку којом се утврђују услови за именовање лица задуженог за праћење Програма недискриминаторног понашања, као и
- 5) Претходну сагласност на именовање лица задуженог за праћење Програма.

Поред напред наведених сагласности, на истој седници Савет Агенције је потврдио да је пратећа документација потребна за адекватно спровођење обавезујуће фазе расподеле капацитета и упознавање понуђача са правилима овог поступка, такође усаглашена са захтевима које је ова Агенција утврдила у Одлуци о начину расподеле капацитета и механизмима за управљање капацитетима.

(www.aers.rs)

На сајту предузећа ГАСТРАНС д.о.о. објављен Позив за обавезујуће понуде

КОРАК БЛИЖЕ УГОВАРАЊУ ДУГОРОЧНОГ ТРАНСПОРТА ГАСА

Након што је АЕРС донео већ поменуто Решење о изузећу, предузеће ГАСТРАНС д.о.о. објавило је на својој интернет страници „Позив за подношење обавезујућих понуда за уговарање дугорочног транспорта природног гаса у капацитету изузетом на основу Решења о изузећу Новог Интерконектора за природни гас (коначно решење о изузећу)“. Како пише у том документу, ГАСТРАНС д.о.о. овим путем позива сва друштва која су поднела необавезујуће понуде на основу јавног позива ГАСТРАНС д.о.о. за подношење необавезујућих понуда који је објављен 05.03.2018. године у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 16/2018 да поднесу Обавезујуће понуде за закључење уговора о дугорочном транспорту природног гаса за период не дужи од трајања изузећа (20 година од датума почетка комерцијалног рада Новог Интерконектора) како је одређено коначним Решењем о изузећу, у количини и врсти капацитета који ће бити распоређен Понуђачу чија обавезујућа понуда буде прихваћена у складу са Правилима о расподели и Правилником о процедури за обавезујућу фазу расподеле

капацитета.

ГАСТРАНС д.о.о. намерава да, након што предузеће утврди да капацитети уговорени на дугорочној основи уговорима о транспорту природног гаса омогућавају комерцијално одрживи развој Новог Интерконектора, започне изградњу Новог Интерконектора за транспорт природног гаса на територији Републике Србије, који ће бити повезан са суседним системима за транспорт природног гаса у Републици Бугарској и Мађарској, као и на територији Републике Србије са системом ГАСТРАНС д.о.о. Нови Сад. Са предвиђеним техничким капацитетом од 13,88 милијарди m³ годишње, према очекиваном техничком дизајну, Интерконектор може имати и мањи капацитет у складу са условима одређеним у Коначном решењу о изузећу.

Иначе, последњих дана марта домаћи медији пренели су вест да је предузеће „Гастранс“ из Новог Сада, као носилац пројекта, добило сагласност Министарства за заштиту животне средине на студије о процени утицаја на животну средину

Предвиђено је да Нови Интерконектор има једну улазну тачку „Зајечар“ где ће бити повезан са суседним транспортним системом у Републици Бугарској којим управља Оператор транспортног система „БУЛГАРТРАНСГАЗ ЕАД“ и четири излазне тачке:

- 1) излаз „Хоргош“ – излазна тачка где ће се Нови Интерконектор повезати са суседним транспортним системом у Мађарској којим управља Оператор транспортног система ФГСЗ;
- 2) излаз „Парафин“;
- 3) излаз „Панчево“ и
- 4) излаз „Госпођинци“, све три тачке где ће се Нови Интерконектор повезати са транспортним системом којим управља Оператор транспортног система у Републици Србији.

пројекта Магистралног гасовода - Интерконектора од границе Бугарске до границе Мађарске.

Реч је о деоницама од Жабара до Ковина и од Ковина до Госпођинаца, чија је укупна дужина 160 километара, саопштено је из тог ресора. Деоница од Ковина до Госпођинаца дуга је 112 километара и пролази кроз територије Панчева, Ковачице, Опова, Београда - Палилуле, Зрењанина, Титела и Новог Сада, док је од Жабара до Ковина траса будућег гасовода дуга 48 километара и пролази преко Жабара, Велике Планае и преко територије града Смедерева.

(www.gastrans.rs)

Министар Антић: У АПРИЛУ ПОЧЕТАК РАДОВА

Министар рударства и енергетике **Александар Антић**, на церемонији обележавања почетка изградње термоелектране-топлане у Панчеву, изјавио је да је Агенција за енергетику 5. марта донела коначно Решење у вези Магистралног гасовода који ће од бугарске до мађарске границе пролазити кроз Србију, као и да ће радови на изградњи почети током априла.

- Савет Агенције за енергетику Републике Србије донео је Решење о изузећу новог гасног интерконектора од обавезе примене правила приступа треће стране, а одлука је донета на основу захтева који је поднела фирма „Гастранс“ из Новог Сада. Решење обухвата изузеће од обавеза примена правила приступа треће стране као општих правила расподеле капацитета и општих услова транспорта природног гаса и регулисаних цена, као и изузеће од обавеза власничког раздвајања, објаснио је министар Антић. Министар је истакао да се решење АЕРС-а односи на целокупни објекат будућег гасног интерконектора за транспорт природног гаса.

(www.mre.gov.rs)

Србијагас учествује у пројекту изградње нове Термоелектране топлане на гас у Панчеву

ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ПРИКЉУЧЕЊЕ МЕРНЕ СТАНИЦЕ НА ПОСТОЈЕЋИ СИСТЕМ ГАСОВОДА

Наш инжењер Саша Ђушина, главни пројектант МС ТЕ-ТО Панчево

Весна Арсић

Неки од великих пројеката, које смо најављивали у ранијим бројевима Гас преса, а у којима ће учествовати и наша компанија, почели су да се реализују. Јавност је почетком марта обавештена да је, у присуству високих званика, у Панчеву свечано обележен почетак изградње „Термоелектране топлане“ намењене за производњу електричне и топлотне енергије, и то од природног гаса. У реализацији овог сложеног „пилот пројекта“ гасне централе код нас, један велики део посла припада управо Јавном предузећу „Србијагас“. О томе шта су све наше уговорне обавезе, са којим партнерима заједно радимо на овом послу, како теку радови и ко нас то овде представља, разговарали смо са главним инжењером у Сектору за развој Нови Сад, иначе и главним пројектантом за изградњу Мерне станице ТЕ-ТО Панчево, нашим колегом **Сашом Ђушином**.

• **Да бисмо појаснили овај пројекат, односно онај део који се односи на ангажовање и уговорне обавезе Србијагаса, молимо Вас за кратак преглед актуелног стања на терену?**

- Да бих појаснио шта уопште ради ЈП „Србијагас“ на пројекту

изградње Термоелектране топлане у Панчеву, дају пар уводних констатација. Наиме, Србијагас и ТЕ-ТО Панчево имају потписан Уговор о изградњи енергетских објеката, накнади трошкова прикључења на гасоводни систем и о уносу у основно средство наше

компаније. ЈП „Србијагас“ је издало Решење за одобрење за прикључење објеката потрошача гаса ТЕ-ТО Панчево, а ТЕ-ТО има уговорне односе са компанијом „SHANGHAI ELECTRIC POWER GENERATION ENGINEERING CO“, такозвани „ЕРС“ уговор (*Engineering, procurement, and construction*). Са Кинезима, односно њиховим извођачима радова договорено је да ЈП „Србијагас“ у овом пројекту буде задужен за пројектовање Мерне станице ТЕ-ТО Панчево (капацитета 43.000 m³/h), иначе једне од наших највећих мерних станица у Србији, али и за извођење радова на прикључењу Мерне станице ТЕ ТО на постојећи систем Србијагаса. Дакле, наше предузеће је укључено у делу пројектовања и изградње ТЕ-ТО и то на прикључном гасоводу са мерном станицом, где је у складу са Законом о енергетици ЈП „Србијагас“ инвеститор, а ТЕ-ТО финансијер.

• **Добро, ако је део посла израда и прикључење мерне станице, као и прикључни гасовод за ТЕ-ТО, шта нам можете рећи да ли су наши инжењери спремни и у којој мери учествујемо у изради и припреми пројектно-техничке документације?**

- ЈП „Србијагас“ је већ израдило комплетну техничку документацију за прикључни гасовод и мерну станицу, у складу са већ наведеним уговорима. Исходована је грађевинска дозвола и пријављени су радови. Свакако да су наши инжењери преузели највећу одговорност.

• **А када је реч о доводу гаса до овог новог објекта гасне централе, да ли ће морати да се гради нови гасовод или ће се користити постојећи правци према Панчеву?**

- Техничком документацијом је предвиђено да се користе постојећи капацитети прикључног гасовода за Рафинерију нафте Панчево. Непосредно испред Мерне станице Рафинерије предвиђено је прикључење за нову мерну станицу за ТЕ-ТО Панчево. Дакле, тренутно ће се све радити преко гасовода МГ01, који иде од Елемира до ГРЧ Панчево.

• **Који још гасоводи се у будућности планирају, а који ће можда снабдевати баш и ову гасну централу?**

СТРУЈА СЕ ПРЕДЈЕ ЕМС-У

Рецимо овде и то да ће се сва струја која овде буде произведена предати Електромрежама Србије (ЕМС). Дакле, након наше мерне станице гасовод постаје власништво корисника односно потрошача, а то је ТЕ-ТО Панчево. Он затим пролази кроз круг рафинерије и долази до њихове позиције, тамо долази до спаљивања, производње електричне енергије, добијања топлотне енергије и предаје те енергије ЕМС-у. То је циклус, који без нашег рада, не би био могућ.

- Јесте, ту постоје планови за тзв. „Банатски гасовод“ или „Банатску магистралу“, која би практично ишла од Кикинде, тачније од ГРЧ Мокрин а онда према југу до Банатског Двора, па би након тога ишао доле према Панчеву, до новог ГРЧ Панчево који ће у будућности бити премештен на другу локацију, и на крају наставак тог гасовода ишао би до Београд југа, места Зуце, где би се извршило спајање са МГ07. Извесни почетни документи за тај гасовод потписани су већ са кинеским партнерима, приликом посете нашег генералног директора Кини, али о свему овоме је још можда рано говорити. У сваком случају, реч је о веома важном правцу који би додатно обезбедио сигурност снабдевања и проширио наше капацитете.

• **И ево тек сад на овом месту желимо да Вас питамо и то, који је заправо Ваш део посла у овом пројекту изградње ТЕ-ТО Панчево?**

- Мој задатак је координација између ТЕ-ТО Панчево, кинеских компанија Шангај електрик, Тјанђин и њихових подизвођача са ЈП „Србијагас“, укључујући наше радне јединице. Такође, именован сам за главног пројектанта за изградњу МС ТЕ-ТО Панчево, одговорног пројектанта машинских инсталација и одговорног пројектанта за област заштите од

пожара, за шта сам именован и као стручни надзор.

• **Какви су рокови за завршетак овог пројекта?**

- Све уговорне обавезе (за израду техничке документације и извођење радова на прикључку) већ су реализоване. Остале су уговорне обавезе из кровног уговора између ЈП „Србијагас“ и ТЕ-ТО Панчево, а тичу се стручног надзора током изградње мерне станице, чија ће реализација бити завршена до марта 2020. године, дакле за отприлике годину дана.

• **А како оцењујете и да ли сте задовољни темпом и динамиком свега оног што овај пројекат подразумева?**

- Наш Србијагас је био на висини задатка, показао је изузетно високу професионалност, знање и искуство. Сви радови су извршени квалитетно са високо обученом радном снагом. Свакако сам задовољан, упркос неким проблемима на које смо наилазили. Међутим, за све смо нашли решење, тако да планирана динамика, бар што се нас тиче, ни једног тренутка није била нарушена.

• **Колико наших колега је, поред Вас, укључено у овај пројекат?**

- Због повећане активности на изради техничке документације за изградњу интерконектора

граница Бугарска-граница Мађарске учествовало је свега неколико запослених из Сектора за развој Нови Сад, а на изградњи прикључка двадесетак запослених из Радне јединице „Одржавање гасовода“ Зрењанин, под руководством колега **Душана Мазалице** и **Милана Војновића**. Такође, све време су ту и колеге из панчевачког дела Транспорта, али и „Мерења и регулације“, као и Службе за Безбедност и здравље на раду и Заштиту од пожара. Сви смо ми тамо део једне велике екипе и будите сигурни, на најбољи могући начин представљамо наш Србијагас.

• **Како онда изгледа један Ваш радни дан, да ли сте често у Панчеву или више у канцеларији?**

- Мој радни дан је заиста препун. Увек поред овог посла о којем причамо, има и низ других који нису ништа мање важни и којима се морате посветити са дужном пажњом и одговорношћу. Обично смо један дан у Панчеву, а четири у канцеларији. У последњих шест месеци ми имамо редовне састанке сваке две недеље, а сада је то и чешће, сваког петка се састајемо тамо баш на локацији ТЕ-ТО. Имамо добру координацију и сарадњу са свима и верујемо у завршетак овог посла у року али и на задовољство свих страна учесница!

„ОДРЖАВАЊЕ ГАСОВОДА“ И ОВДЕ НА ВИСНИ ЗАДАТКА

Када је реч о прикључном гасоводу, наш саговорник појашњава да се ради заправо о исечању постојећег дела гасовода и да је овде важно истаћи то да су наше колеге из РЈ „Одржавање гасовода“ успеле да док је трајао капитални ремонт Рафинерије нафте Панчево, а то је било свега четири дана, од 17. до 20. марта, ураде овај посао. - Та четири дана смо ми имали екипу практично 24 часа, тако да смо првог дана испустили гас и урадили вентилацију гасовода. Други дан се већ кренуло са радовима, радило се исечање гасовода и урађени су машинско монтажни радови са радиографским испитивањем. Наравно све је ово било могуће захваљујући раније припремљеном материјалу у радионици, што су наше колеге из Зрењанина већ навикле да тако ураде и олакшају себи посао на терену. Трећи дан је запуњен гасовод и практично 21. марта све се вратило на нормалу, дакле док Рафинерија није радила и самим тим није било потреба за гасом. Зато, признање нашим колегама из „Одржавања гасовода“ Зрењанин!

Директор Бајатовић и градоначелник Сремске Митровице потписали Уговор о гасификацији НАЈАВЉЕНЕ ПОГОДНОСТИ ЗА ПОТРОШАЧЕ У ВИДУ ПЛАЋАЊА ПРИКЉУЧКА НА РАТЕ

Стиже гас у сва насеља Сремске Митровице, потписивање Уговора

Још један град у Војводини шириће мрежу гасовода на своју територији. Реч је о Сремској Митровици, будући да је Уговор о гасификацији насељених места у том граду потписан почетком марта у згради Србијагаса у Новом Саду. Наиме, Уговор су потписали генерални директор Србијагаса Душан Бајатовић и градоначелник Сремске Митровице Владимир Санадер, а овај документ, као стратешки партнер града и извођач радова, потписао је и директор

предузећа „Бобар“ Бешка, Петко Бобар.

Директор Србијагаса Душан Бајатовић рекао је након потписивања овог уговора да ће национална гасна компанија у догледном периоду,

највероватније по завршетку грејне сезоне, онако како је то у претходној години и најављивано, имати један озбиљан сет, односно палету производа којима ће будућим потрашачима који желе да се прикључе на дистрибутивну гасну мрежу и да користе све погодности природног гаса као еколошког енергента, омогућити да то плате на 12, 24 или 36 рата, и то бескамерно. Завршетак пројекта гасификације, како је рекао, планиран је за три године.

Градоначелник Сремске Митровице истакао је овом приликом да ће се потписаним уговором реализовати комплетна гасификација града са свим насељеним местима која до сада нису имала гас, тако да ће у предстојеће три године сва митровачка села имати гасну инфраструктуру. Он је новинарима изјавио да ће у наредних неколико месеци почети гасификација прва два насељена места, Кузмина и Мартинаца. Санадер сматра да свака мрежа, тј. како је рекао „свака енергетска мрежа која се гради је бољитак за грађане, а нарочито имајући у виду да је гас један од најефикаснијих и најштедљивијих енергената. Такође, увођењем гаса биће задовољена и еколошка компонента која је данас јако битна, јер на тај начин избацујемо класичне методе грејања и самим тим смањујемо загађење ваздуха.

(www.sremska.tv)

Наставља се гасификација Лапова

СТИЖЕ ГАС У ИНДУСТРИЈСКУ ЗОНУ

На основу Уговора о гасификацији општине Лапово, до сада је изграђена и стављена у функцију дистрибутивна гасоводна мрежа од ПЕ цеви у укупној дужини од 55 километара, са 166 активираних потрошача. ЈП „Србијагас“ у сарадњи са општином Лапово и стратешким партнером, предузећем „КГ УЗОР“ из Крагујевца, исходовао је грађевинску дозволу за изградњу челичног дистрибутивног гасовода од ГМРС „Лапово“ до новопланиране МРС „Индустријска

зона“ у укупној дужини од 4.294 метара. Како сазнајемо од Мирослава Тодоровића, техничког руководиоца РЈ „Дистрибуција Јагодина“, након испоруке цеви пречника 169,3 mm на градилиште, извођач радова „КГ Узор“ је започео радове на обележавању трасе, рашчишћавању терена, као и формирању цевне колоне. Планирано је да се извођење радова обави у року

Радови у околини Лапова

од 60 дана, казао нам је колега Тодоровић. Изградњом наведеног челичног дистрибутивног гасовода омогућиће се коришћење гаса у новој индустријској зони у Лапову, где већ има потенцијалних потрошача.

Ј. Ђорђевић

АНАЛИЗА ЦЕНА ЕНЕРГЕНАТА

Период март 2018.

ВРСТА ГОРИВА	ЈЕДИНИЦА МЕРЕ	ЦЕНА ПО ЈЕДИНИЦИ МЕРЕ (РСД)	ДОЊА ТОПЛОТНА МОЋ (MJ/l.m.)	КОЕФИЦИЈЕНТ КОРИСНОГ ДЕЈСТВА	ЕФЕКТИВНА ЦЕНА (РСД/MJ)	ИНДЕКС ЦЕНЕ ПРЕМА НАЈЛЕПШИЈЕМ ЕНЕРГЕНТУ	УВЕЋАЊЕ ЦЕНЕ ПРЕМА ЦЕНИ НАЈЛЕПШИЈЕГ ЕНЕРГЕНТА
Природни гас* - ЈП "СРБИЈАГАС"	St. m ³	32,28	33,5	0,85	1,13	1,02	2,03%
Природни гас* - ДП "НОВИ САД-ГАС"	St. m ³	33,62	33,5	0,85	1,18	1,06	6,26%
Пропан Бутан-ТНГ	kg	144,08	45,9	0,85	3,69	3,32	232,36%
Струја-ЈТ* плава зона	kWh	7,83	3,6	0,99	2,20	1,98	97,73%
Струја-ЈТ* црвена зона	kWh	15,65	3,6	0,99	4,39	3,95	295,20%
Струја-ДТ* плава зона виша	kWh	8,94	3,6	0,99	2,51	2,26	125,76%
Струја-ДТ* црвена зона виша	kWh	17,89	3,6	0,99	5,02	4,52	351,77%
Струја-ДТ* црвена зона нижа	kWh	4,47	3,6	0,99	1,25	1,13	12,88%
Угаљ Вреоци сушени**	t	11666,67	17,5	0,6	1,11	1,00	0,00%
Угаљ Колубара**	t	7083,33	7,5	0,6	1,57	1,42	41,67%
Угаљ Ковин**	t	8333,33	11	0,6	1,26	1,14	13,64%
Пелет буков**	t	19444,17	17,078	0,91	1,25	1,13	12,60%

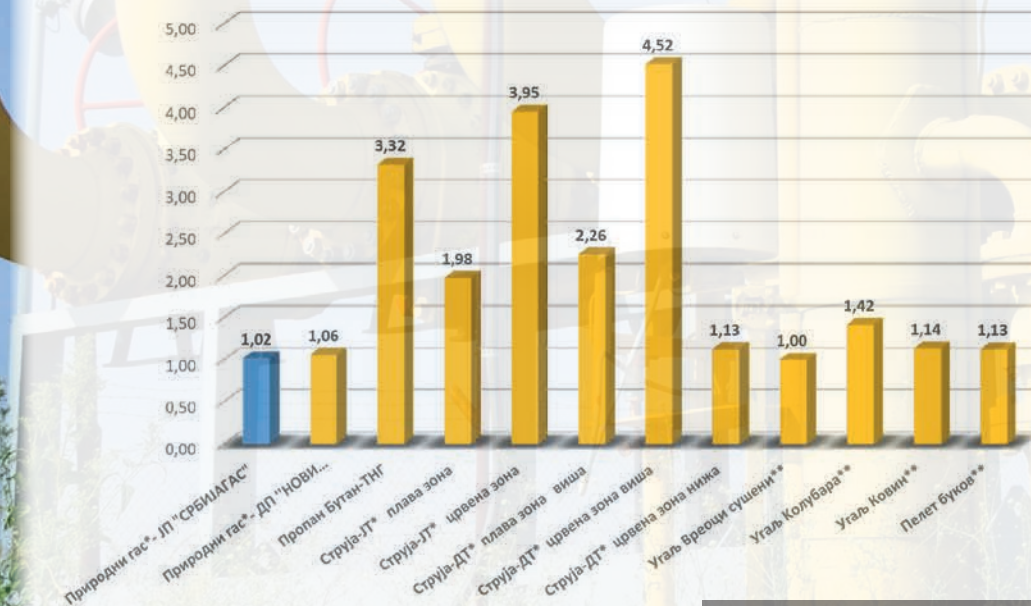
НАПОМЕНЕ:

- * Плаћа се по утрошку месечно
- ** Цена је дата без транспорта и манипулативних трошкова ЈТ бројило зелена зона, ДТ зелена зона и ДТ плава зона нижа тарифа нису узети у обзир јер би се приликом грејања изашло из оквира тих зона. На укупну потрошњу додаје се фиксни део.

Извори цена:

природни гас - ЈП „СРБИЈАГАС“
природни гас - ДП „НОВИ САД-ГАС“
пропан бутан у боци 10kg - „Петрол“, Нови Сад
електрична енергија - „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“
угаљ - Стовариште угља „Искра-Пан“, Нови Сад
пелет буков - „Крајина Дрво НС“, Ветерник
Цене су без ПДВ-а узете за период март 2019. год.

ДИЈАГРАМ СА УПОРЕЂЕНИМ ИНДЕКСИМА ЦЕНА РАЗЛИЧИТИХ ЕНЕРГЕНАТА

Припремили: Драгана Драгишић и Владимир Петровић

Бугарска поново покренула тендер за Турски ток

| ГАСОВОД ДУТ 484 КИЛОМЕТРА

Почетком месеца из Софије је стигла вест да су Бугари поново покренули тендер за гасовод од Турске до Србије. Бугарско државно предузеће „Булгартрансгас“ поново је покренуло тендер вредан 1,4 милијарде евра за гасовод који ће пролазити кроз ту земљу, и то од границе са Турском до Србије. Из те компаније саопштено је да ће се понуде за изградњу 484 километра гасовода који ће углавном доводити руски гас до границе са Србијом бити примане до 6. марта, јавио је Асошијетед прес (АП). Прошле године Бугарска је усвојила нову

енергетску стратегију која укључује план за гасовод који би могао бити повезан са Гаспромивим Турским током, чија су два гасовода планирана да преносе 15,7 милијарди кубних метара гаса преко Црног мора. То би могло да значи заобилажење Украјине у довођењу гаса до Европе, што је до сада била традиционална гасна рута ка западу. Енергетска питања разматрана су и током посете руског премијера **Дмитрија Медведева**.

(www.tanjug.rs)

Бугарска треба да издејствује поуздане гаранције од Европске комисије да би обезбедила да гасовод Турски ток иде преко њене територије, изјавио је руски премијер **Дмитриј Медведев** на конференцији за медије у Софији, након разговора с бугарским премијером **Бојком Борисовим**. Медведев је у том контексту напоменуо да Русија има у виду „не баш пријатно искуство“ с Бугарском везано за пројекат Јужни ток, пренела је агенција Тасс.

када истиче тренутни уговор између Гаспрома и Нафтогаса. Европска комисија позвала је стране да потпишу уговор на више од десет година, али није било могуће постићи конкретне

споразуме. Руске власти су више пута изјављивале да ће транзит гаса преко Украјине бити настављен уколико буде економски повољан. Премијер Русије **Дмитриј Медведев** изнео је низ услова за очување

руте, а то су решавање односа између заинтересованих компанија, повољни економски параметри посла и стабилна политичка ситуација.

(Аг.)

Ново Гаспромиво гасно поље на Јамалу

| РЕЗЕРВЕ ОД ДВА БИЛИОНА КУБНИХ МЕТАРА ГАСА

Председник Русије **Владимир Путин**, путем видео-моста покренуо је експлоатацију Гаспромивог гасног поља на полуострву Јамал.

– Гаспром је у лето 2018. године донео одлуку да почне са експлоатацијом гасног поља Харасавејск 2019. године. Поље се налази на полуострву Јамал, северно од Бовањенковског, углавном на копну полуострва и делимично у водама Карског мора. Његове резерве гаса су 2 милиона кубних метара (према збиру категорија С1 и С2). Харасавејско налазиште ће отворити нове хоризонте за развој

индустрије, јачање нашег извозног потенцијала и даљу гасификацију саме Русије, а његов значај велики

је и за раст саме економије, рекао је Путин.

(www.rs.sputniknews.com)

Алексеј Милер и стручњаци Гаспрома на гасном пољу Харасавејск

Завршени радови на Црном мору

| УРАЂЕН СПОЈ МОРСКОГ И ПРИОБАЛНОГ ДЕЛА

Постављање цеви Турског тока

Завршни спој који повезује морски и обалски део гасовода „Турски ток“ заварен је у Турској, саопштио је у другој половини марта извођач радова „Турк стрим“. Техничка операција надводног спајања укључивала је подизање приобалног и дубинског дела са морског дна на специјалну платформу изнад воде и њихово заваривање у један крак гасовода. Укупна тежина подигнута током радова износила је око 409 тона. Након детаљне провере вара, крак гасовода је положен на морско дно на дубину од 32 метра. Операција је извршена на оба крака у руским водама у јануару и фебруару 2019. године и завршена овог месеца на турској обали, пише Спутњик. Завршни спој који је заварен у Турској заправо симболише завршетак целог комплекса радова на изградњи гасоводног система на Црном мору, наводи се у саопштењу „Турк стрима“.

(www.rs.sputniknews.com)

Мађарски шеф дипломатије разговарао са Алексејем Милером

| ГАРАНЦИЈЕ ЗА ИСПОРУКЕ ГАСА У 2020. ГОДИНИ

Мађарска је од Гаспрома добила гаранције за испоруке гаса у 2020. години, чак и ако преговори Москве и Кијева о гасном транзиту ка ЕУ не буду уродили плодом, саопштио је министар иностраних послова Мађарске **Петер Сижарто**. – У нашем

случају, што више гасовода, тим боље. За нас су врло важне нове руте испорука, управо зато ми сарађујемо са нашим бугарским и српским колегама. Више пута смо се састајали ради договарања графика рада, изјавио је министар

у интервјуу за телевизију „Русија 24“.

У јануару је у Бриселу одржан трилатерални састанак Русије, Украјине и Европске комисије на којем се разговарало о транзиту гаса кроз Украјину након 2019. године,

О Северном току 2

| НАПРЕДУЈУ РАДОВИ У БАЛТИЧКОМ МОРУ

„Северни ток 2“

Како је средином марта саопштила руска компанија „Гаспром“, до сада је по дну Балтичког мора положено око 830 километара цеви за гасовод „Северни ток 2“ или 34 одсто од укупне дужине гасовода.

Та информација је објављена током радног састанка између **Алексеја Милера**, извршног директора Гаспрома и **Бернарда Роттерсберга**, председника Надзорног одбора Унипера, једног од Гаспромивих партнера у том пројекту. Две стране су на састанку дискутовале о актуелним питањима сарадње и испорукама руског гаса преко „Северног тока 2“. Иначе, Европски парламент је у марту

усвојио резолуцију о политичким односима између ЕУ и Русије, која садржи предлоге за заустављање пројекта „Северни ток 2“. Компанија „Унипер“ то није желела да коментарише, али је изразила уверење да ће „Северни ток 2“ бити реализован. Пројекат „Северни ток 2“ састојаће се од два крака укупног капацитета 55 милијарди кубних метара гаса годишње, од обале Русије преко Балтичког мора до Немачке, а носилац пројекта је руска државна нафтна компанија „Гаспром“. Цена пројекта процењује се на 9,5 милијарди евра.

(www.tanjug.rs)

Актуелна тема из области „HR“-а

МУЛТИТАСКИНГ ЗА ПОЧЕТНИКЕ, А И ОНЕ МАЛО ИСКУСНИЈЕ

Наташа Лончар

Сасвим је јасно да је савремени човек под огромним теретом обавеза, што пословних, што приватних, до те мере да многи више немају ни миран сан, јер звук нотификација са наших андроида стиже и усред ноћи. А, дан кратак. Ма шта кратак, прекратак! Ретки су постали они који успеју да заврше све планиране дневне обавезе и да увече седну, сипају чашу вина и опусте се уз неку лепу, класичну музику, како то гледамо у филмовима (бар они који уопште стижу да гледају филмове). И тако сазнасмо за мултитаскинг. Оно, знали су за њега и наши стари, али није се звао тако, него „не знам где ми је глава“ или „не знам шта ћу пре“, тако некако. И односило се, ипак, на мањи број обавеза, самим тим што многе од њих тада нису ни постојале. Кад одете с радног места, у већини случајева то је значило и крај радног времена. Готово, финито. А данас усред ручка или вежбања у теретани морамо само зачас да одговоримо на мејл. А тек

на радном месту! Па хоботнице би нам позавидела понекад.

И онда смо се једно време хвалили том својом невероватном способношћу да радимо небројено много ствари одједном. О да, то је у пословном свету била врло позитивна и тражена особина. И тако се десило да нешто што је карактеристично за свет информационалних технологија, јер мултитаскинг заправо јесте карактеристика компјутера да ради више ствари одједном, постане особина људи. А мозак није машина. И потребан му је фокус, концентрација на оно што ради, а не скакање са једног посла на други. Тако много тога остаје недовршено, тензија расте, кортизол коло води и ем не завршимо посао, ем паднемо с ногу. Замислите само ситуацију да радите на важном извештају и утом стиже мејл на који морате хитно да одговорите, али претходно морате да дођете до неких података које немате у рачунару, морате да устанете и потражите документ у регистраторима, скенирате га, али

баш тада долази и директор коме треба да дате распоред за тај дан, а нови колега који је тек почео да ради не може да изађе на крај са напорним клијентом, па морате и да преузмете телефонску везу,

а извештај, наравно, морате да пошаљете до краја дана... и само читање изазива стрес, зар не?

Према неким истраживањима мултитаскинг може да успори рад мозга чак до 40%, а мозак људи који обављају само једну ствар, чак и када су у питању знатно старије особе, неупоредиво је функционалнији од мозга људи који обављају више ствари одједном. У сваком случају, осим што оставља утисак динамике и радног набоја, од мултитаскинга компаније имају више штете него користи. Утврђено је да нас сваки прекид посла који тренутно обављамо кошта 25 минута јер нам толико треба да повратимо концентрацију, а то је у константном мултитаскингу јако пуно изгубљеног времена. То значи, ако нас је у послу прекинуо телефон, и ако смо разговарали само 5 минута, изгубићемо заправо пола сата.

Дакле, осим неких аутоматских свакодневних радњи, мултитаскинг је непродуктиван и одузима превише времена. Зато покушајте да усвојите неке дневне рутине које ће вам олакшати да престанете да радите више ствари истовремено, бар кад год је то могуће. За почетак, организујте дневне обавезе по сатницама, једну по једну и то према приоритетима и потрудите се да их заиста обављате утврђеним редоследом. Одредите време за електронску пошту, читање и одговарање онолико пута у току радног времена колико њихова

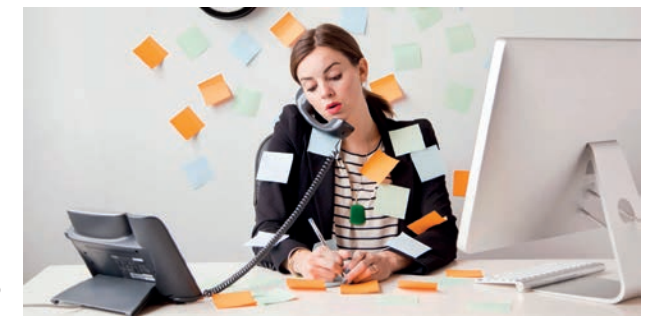
количина захтева, а када год можете не почињите дан отварањем мејлова, јер они у старту одуку пажњу, а нису увек тако хитни. Такође, када год можете, искључите телефон док радите, или макар искључите тон. Или блокирајте привремено све позиве осим оних које морате да прихватите, сад телефони заиста дају неограничене могућности по том питању. Дајте себи могућност да будете недоступни и, ако сте у могућности, навикните све са којима радите и сарађујете да ће добити одговор у одређено време. Тако ће, заправо и њима бити једноставније и сигурније. Не отварајте превише веб страница одједном, увек имате могућност да их сачувате и вратите им се касније.

Уколико баш морате да радите више ствари истовремено, потрудите

се да једна од њих буде нека аутоматска или мануелна радња, а друга да захтева умно ангажовање. Наш мозак различито функционише ако нпр. усваја нове информације, или закључује, или износи ставове, или изводи рачунске операције и тако даље, па није пожељно оптеретити га са више њих. На крају крајева, научите све око себе да вас не прекидају у послу ако није заиста битно и хитно, јер људи знају да нас прекидају због сасвим неважних ствари.

Дакле, прво планирајте, а затим усредсређено обављајте једну по једну ствар, и временом ћете и сами

схватити и да сте ефикаснији и да одједном имате времена. Изведите једноставан трик. Напишите у једном низу 30 слова азбуке, а испод у другом низу редом бројеве од један до 30. Укључите штоперницу док то будете радили и видите колико вам је тачно времена требало. Затим исто то пишете у паровима слово-број, такође по реду, прво слово, па испод број, слово, број, и тако до краја. Измерите потребно време и за то. И све ће вам бити јасно.

Акције

Прва овогодишња акција - учествовало 40 запослених

НОВОСАДСКИ ДОБРОВОЉНИ ДАВАОЦИ КРВИ ПОТВРДИЛИ СВОЈУ ХУМАНОСТ

Прва акција наших хуманих радника у 2019. години прошла је више него успешно. Позиву Актива добровољних давалаца крви у новосадском делу Србијагаса одазвало се 40 запослених, од тога и шест наших колегиница. Акција је организована у четвртак, 28. марта, у Заводу за трансфузију крви Војводине у Новом Саду, а из Актива поручују и захваљују се свим хуманим људима који су се одазвали апелу да учествују у акцији и на тај начин помогну онима којима је помоћ потребна.

Иако није било нових добровољних давалаца крви који су, као радници наше компаније, први пут учествовали у акцији, број учесника био је на заиста завидном нивоу, а организатори се надају да ће у наредном периоду одзив бити још масовнији.

Следећа акција добровољних давалаца крви Србијагаса, овде у Новом Саду, биће организована у четвртак 27. јуна.

Успешни у првој акцији, део новосадских давалаца

В. У.

ОПРЕЗ!!!

СЕЗОНА КРПЕЉА ЈЕ ПОЧЕЛА!

Крпеља у природи највише има у периоду од раног пролећа до касне јесени, баш када људи највише времена и проводе на отвореном. Вребају у сваком кутку окруженом травом и дрвећем, а обично су закачени за високе власти траве. Сам ујед опасан је због тога што може бити заражен лајском болешћу, тачније бактеријом *Борелија*, која напада срце, зглобове и централни нервни систем. Процењује се да је 35 одсто крпеља код нас преносник ове болести. Сматра се да је време од убода до одстрањења крпеља са коже веома битно за вероватноћу преноса болести - потребно је да се крпељ одстрани у што краћем року. Не саветује се наношење алкохола, бензина или ацетона на место уједа - омањени крпељ преко повраћеног садржаја лакше унесе

инфекцију кроз кожу. Најбоље је да стручно лице одстрани крпеља, а уколико то није могуће, треба га ухватити пинцетом што ближе кожи, увртањем пинцете у смеру супротном смеру казаљке на сату и извадити га из коже. Уколико је извађен у потпуности, место уједа треба дезинфиковати алкохолом, а крпеља треба сачувати у затвореној посуди. Уколико је неки део крпеља остао у кожи, треба се обратити лекару. Свака појава црвенила на кожи, малаксалост, оток лимфних жлезда, повишена температура су упозорење да је инсект био заражен и да лекар мора да започне лечење. Болест се може манифестовати кроз неколико стадијума. Најлакше је препознати први - на месту уједа се појављује црвенило, које постепено мења изглед - средишњи део бледи, а црвени руб промене се удаљава.

одреаговао стварањем антитела на *Борелија бургдорфери*, треба започети лечење антибиотикима.

Једна врста заштите може бити редовно кошење траве у окружењу, а када је реч о јавним површинама то се постиже запрашивањем.

Савети стручњака које би сви требало да послушамо, јесу: Избежавати провлачење и пузање кроз жбуње, одлагање одеће на грмље; Носити панталоне дугих ногавица и обавезно их увући у чарапе и мајице дугих рукава као и затворену обућу; Најбоље је обући што светлију одећу како би лакше уочили крпеља.

Такође, пред полазак у природу, требало би користити средства за одбијање крпеља који делују и по неколико сати зависно од знојења, наношењем ових препарата на откривене делове тела. Када дођете кући, детаљно прегледати део по део тела, посебно подручје косе (иза уха, потиљак, врат), препоне, пазухе и пупак. На крају још једном понављамо, најбоље је, у случају да вас је ујео овај инсект, потражити помоћ лекара.

Припремила: Ксенија Аћимовић

Један радни дан са колегама из обезбеђења у београдском делу ЈП „Србијагас“ РЕВНОСНИ, ОПРЕЗНИ И НАДАСВЕ ЉУБАЗНИ

Јасмина Ђорђевић

Познајемо их дуго. Они свој посао раде савесно и одговорно, а за оне од нас који су често обузети својим мислима и размишљањем шта их све данас чека да ураде, и готово неприметно. А са њима нам, на неки начин, почиње сваки нови радни дан, јер прве особе које сретнете кад улазите у круг београдског дела нашег предузећа на Аутопуту 11 (Бежанијска коса), јесу радници „Обезбеђења“. Сусрет са њима, љубазни осмех и поздрав за „добро јутро“, али и „довиђења“ при крају радног дана, једна је коцкица у мозаику свакодневнице свих наших колега у Београду.

Наш саговорник **Дејан Јока**, координатор у Служби обезбеђења, био је права „адреса“ у нашој потрази за одговорима на питања шта је, практично, задатак оних који су задужени за безбедност и како обављају свој посао. О сложености овог посла Дејан Јока каже:

- Имамо погрешан утисак да су радници обезбеђења они људи који само седе у портирници и подижу рампу. То је само делић њихових свакодневних обавеза. Наш рад одвија се у две смене од 7 до 19 часова, и од 19 до 7 наредног дана, а потом следе два слободна дана. Задатак нам је, између осталог, да евидентирамо улазак и излазак свих службених возила. Дневно кроз наше капије прође у просеку око 200 аутомобила. Затим, пратимо и бележимо улазак и одлазак свих гостију, односно странака који долазе у наше просторије. Увек их упутимо до колега код којих су најављени, каже нам наш Дејан.

Од њега смо чули да у Служби обезбеђења, преко београдског дела предузећа „Ревност“ (због чега

Дејан Јока са колегама на радном месту

нарочито морају да буду ревносни), ради 15 људи. Четворица од њих су ватрогасци, а двојица представљају „патролу“ и раде само ноћу. Када је реч о стручној спреми, неки од њих су завршили средњу школу, а неки су стекли више и високо образовање.

- Пре неколико година држава је решила да уведе ред у ову област, тако што је донела пропис по коме сваки чувар, пред комисијом МУП-а мора да положи стручни испит за стицање лиценце за рад у приватном обезбеђењу. Има код нас људи који су радили у фабрикама које су приватизоване, или су отишле под стечај, затим војних лица и полицајаца који су у пензији. Код нас раде и некадашњи приватници, бивши чиновници, избегла лица, али има и младих, који се опредељују за овај посао, истиче Дејан Јока. Он додаје да су радници нашег обезбеђења препознатљиви по униформама које носе, и по бецевима-легитимацијама издатим од МУП-а.

- Наши радници прате и улаз и излаз робе која је у магацинима. Затим, обилазе круг, проверавају да ли је све у реду у објектима и канцеларијама. Наш

позив изискује сталну позорност и опрезност. Занимљиво је да често пронађемо изгубљене или заборављене личне ствари колега који овде раде, телефоне, новчанике и сл. Обрадујемо их када им вратимо њихове ствари. Наш кодекс понашања подразумева да увек будемо пословни и љубазни, али да пратимо све и да нам ништа не промакне. Са свим колегама имамо добре односе, кажу наше колеге са Портирнице и додају да им је драго када људи застану и размене коју реч више са њима када долазе или одлазе са посла, али да разумеју и оне који им, нажалост, не узврате поздрав.

Портирница нашег предузећа на Бежанијској коси

Марио Хорват, запослен у РЈ „Мерење и регулација“ Нови Сад

ЕЛЕКТРОНИЧАР С ОДБОЈКОМ У СРЦУ

Марио у кругу РЈ на Путу шајкашког одреда бр.3, где ради

Владимир Уторник

Нисмо, па да смо и хтели, у разговору са **Мариом Хорватом**, могли да заобиђемо разговор о Сремским Карловцима.

- Слабије сада одлазим у место мог детињства и одрастања, пошто, од када сам основао породицу живим у Петроварадину, каже наш саговорник у мартовском Гас пресу.

Ипак, додаје, да га, што је и нормално, много ствари веже за Сремске Карловце, поготово кад је реч о његовим спортским активностима.

Али, о томе нешто касније.

Телеметрија

Марио Хорват у нашој компанији ради од 2002. године, дакле од времена када је постојао НИС који је обједињавао нафтну и гасну линију. Пошто је завршио средњу електротехничку школу запослен је у Служби електронике у организационом делу „Мерење и регулација“ као електроничар и

везана за одбојку. Мањи број њих упознат је са податком да се у раној младости бавио и оријентирингом.

- Био сам пионирски државни првак у оријентирингу. То је сјајан спорт, пре свега зато што се одржава у природи, на свежем ваздуху. И није скуп. Од реквизита потребан вам је само компас и опрема за трчање у природи.

Марио се успешно бавио оријентирингом до своје 14 године, али је упоредо ишао и на одбојкашке тренинге. На крају, преовладао колективни спорт.

- Није било шансе да истовремено тренирам и једно и друго, па сам се определио за одбојку. Тај спорт у Новом Саду има велику традицију, посебно је током деведесетих „Војводина“ доминирала, више пута била је шампион државе и победник купа. Али, ни у млађим категоријама није заостајала. Као техничар (дизач) јуниорског тима „Војводине“, био сам првак тадашње Југославије 1993. и 1995. године.

Након завршетка јуниорског „стажа“ играо је на двојну регистрацију за сремскокарловачко „Стражилово“, које се такмичило у тадашњој Јединственој лиги Србије. Већ тада, крајем деведесетих, почео је да учи тренерски занат.

ПОРОДИЦА

Као што је већ речено Марио Хорват живи у Петроварадину са супругом и двоје деце, дечаком Ненадом и девојчицом Бојаном, која је, кренула татиним стопама и тренира одбојку. Занимљиво је да Марио има и брата близанца Бојана, који је, такође, био одбојкаш. Играо је у Крушевцу, Суботици, краљевачкој Рибници.

углавном се бави телеметријом.

- То је даљинско читавање и праћење мерних вредности и података са гасних станица. Читавање се обавља путем мобилне комуникације 3G и 4G мреже, односно путем GPRS-а у диспечерском центру, истиче Марио Хорват.

Он додаје да у његовој служби има доста теренских задатака, јер је потребно, пре свега одржавати опрему како би увек била исправна.

- Морамо да обављамо контролу исправности мерила и да, када је то потребно, отклањамо недостатке, јер мерила у сваком тренутку морају да буду тачна и прецизна. То је важно, пре свега, за велике потрошаче гаса, како би у сваком тренутку могли да знају колика им је потрошња, објашњава наш саговорник.

Оријентиринг и одбојка

Већина људи зна да је спортска прича Марија Хорвата углавном

- Потребно је додати да сам, једно време, био и одбојкашки судија. Подсећам се, опет, средине деведесетих, када је „Војводина“ у препуној великој дворани СПЕНС-а у Лиги шампиона дочекивала тада велики италијански „Сисли“, или када је с Партизаном играла одлучујуће утакмице за шампиона државе. Тада сам био учесник тих мечева, као линијски судија. Што се тренерског посла тиче, био сам помоћник познатом одбојкашу и тренеру **Браниславу Терзину** у женском клубу „Партизан“ из Сремских Карловаца. Године 1998. борили смо се са „Јединством“ из Старе Пазове за улазак у Прву „А“ лигу. После сам и самостално водио женску екипу Партизана и то све до 2006. године, кад сам коначно, после 20 година, „изашао из сале“, констатује Марио Хорват.

У Спортском клубу „Србијагаса“

Наш колега, којег овог месеца представљамо у рубрици „Портрет“, ипак и на срећу, није до краја престао да се бави одбојком. У оквиру Спортског клуба наше компаније организовао је одбојкашку рекреацију и саставио екипу која је имала успешне наступе на спортским играма.

- Увек смо, да тако кажем, освајали бодове за Србијагас, било да је реч о одбојци, или „бич-волеју“. Најуспешнији смо били 2012. године, када смо освојили прво место и у одбојци и у „бич волеју“ на такмичењу одржаном у Лепенском виру. На „Играма нафтних и гасних компанија Југоисточне Европе“ 2011. године у Бечићима, када је наше предузеће освојило прво место у укупном пласману, одбојкашка екипа била је трећа. Најзад, исти резултат, треће место, забележили смо и на Златибору 2013. године. Поред тога наша одбојкашка екипа учествовала је и на више пријатељских турнира,

На одбојкашком терену са колегама

У канцеларији на радном месту, Марио Хорват

ДОБРОВОЉНИ ДАВАЛАЦ

Осим што је добар у спорту и организацији колега спортиста, Марио је и хуман, будући да је члан Актива добровољних давалаца крви ЈП „Србијагас“ и више од десет година даје драгоцену течност у Заводу за трансфузију крви у Новом Саду. До сада је 27 пута био добровољни давалац.

па чак, пре неколико година и на једном међународном такмичењу у Будисави. Што се самог Спортског клуба ЈП „Србијагас“ тиче, веома добро смо организовани и све функционише у најбољем реду. Запослени имају могућност да се баве различитим видовима рекреације. Био сам у два мандата члан Извршног одбора спортске организације нашег предузећа. С обзиром на то да је прошла, 2018. година, била изборна у Спортском клубу, изабран сам за генералног секретара ове организације, пошто је мој претходник **Горан Милићевић** изразио жељу да више не буде на тој функцији, закључује Марио Хорват.

Увек освајали поене за нашу компанију, одбојкаши Србијагаса

Пензионери Србијагаса, традиционално, у марту обележили Осми март и одржали Ракијаду
ДРУЖЕЊЕ У МЕСНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ „ДУНАВ“

За њихов празник са бившим колегама, пензионерке Србијагаса

Овог пута - на другој адреси! За разлику од претходних година, када су се две традиционалне, мартовске, манифестације у организацији Удружења пензионисаних радника ЈП „Србијагас“ одржавале у њиховим просторијама, дружење поводом Осмог марта, Међународног Дана жена и Ракијада, уприличено је у сали Месне заједнице „Дунав“ на Београдском кеју у Новом Саду. Манифестацији, одржаној у четвртак 7. марта, присуствовало је више од 50 бивших запослених у нашем предузећу, укључујући и госте из зрењанинског, кикиндског и панчевачког клуба. У центру пажње биле су даме, њих тачно 25. Некадашњим радницама наше компаније обратио се председник Удружења **Бошко Тодоровић**. Он им је честитао празник, а потом је поделио 25 каранфила, свакој дами по један.

Једнако се радују овом мартовском дружењу, пензионери и пензионерке

Након тога приступило се проглашењу победника петнаесте по реду Ракијаде. И овог пута се показало да су пензионери извршни произвођачи ракије од различитих врста воћа. Председник Секције за „Ракијаду“ **Зоран Блануша** саопштио је да је трочлана комисија радила у саставу **Габор Келемен, Стеван Папић и Милета Павловић**.

- Резултати су следећи – победник у производњи ракије од шљиве је **Цветко Петковић**, вишње **Слободан Радуловић**, јабуке **Душан Амзирков**, лозе **Крсман Крсмановић**. Најбољу ракију од разног воћа испекао је **Реља Ђипанов**, док је **Витомир Панић**, из Кикинде, традиционално, донео највише производа – његова кајсијевача, дуњевача и ораховача однеле су прво место. За укупно најбољу ракију проглашена је лозовача већ поменутог Крсмана Крсмановића, рекао је Зоран Блануша.

Пензионери су и на ове две манифестације показали своју скромност и штедљивост, пошто су присутни код куће припремили и на дружење донели храну и пиће како би се сви заједно скромно почастили. Није, ни овога пута, изостала музика, тако да је уз песму завршен овај догађај, који је, према оценама свих присутних, био леп и изузетно пријатан.

Потребно је, на крају додати, да је Осми март обележен и у свим клубовима УПР ЈП „Србијагас“ – у Београду, Кикинди, Зрењанину, Панчеву, Суботици и Чачку.

В. Уторник

Честитка колегицама, Бошко Тодоровић

ЗАГОНЕТКЕ НЕОЛИТА (ЂЕРДАП ДВА)

Земљорадња је у Европу дошла из Југозападне Азије (из такозваног „Плодног полумесеца“) и из Анадолије. Први пољопривредници продирали су ка северу, углавном преко Балкана. Пре тога, на том подручју, налазиле су се заједнице ловаца-сакупљача. Једна од њих спустила се до Дунава и ту почела да гради прве настамбе. Окружење је давало обиље хране. У густој шуми било је коштуњавих плодова и јестивих биљака, као и јелена, дивљих свиња, гусака, патака. Пошто је насеље изграђено уз реку, додаток прехрани била је риба, а ловили су се даброви и видре. Ту, на десној обали Дунава, постојао је један природни феномен. Поречка речица утиче у велику реку веома брзо и тиме успева да „заротира“ Дунав. Људи су то приметили, па је требало да ловац-сакупљач само направи неку врсту сплава (довољно је било спојити два дебла и повезати их) и, онда, да без икаквих помагала плови реком, а да не страхује да ће га она однети далеко од насеља. Наиме, преисторијски је становник овог места сплавом могао да пређе на другу, леву, страну Дунава, да плови до поменуте речице, која би га онда својом снагом окренула и он би узводно, без проблема, успевао да се врати. Била му је потребна још нека врста харпуна и - ето хране.

У почетку ти су номади долазили само у летњем периоду, да би после извесног времена променили своје понашање. Стизали су у рану јесен и остајали до касног пролећа. Протоком времена, које се процењује на око три миленијума, дакле, негде око 6500. године пре Христа схватили су да нема потребе напуштати реку, да је било доста сељења и онда су ту остајали читаве године, чиме постаје прво стално насеље на Дунаву. Ловци-сакупљачи прешли су на седелачки начин живота. Било је потребно да прође још више од једног миленијума, па да се догоди оно што се зове „неолитска револуција“. Негде око 5300. године пре нове ере догађа се доместификација животиња и удомаћивање биљака. Из тога је проистекла религија (обичаји сахрањивања), створено је прво светилиште, а настала је јединствена и данас већ славна „риблика“ скулптура. Речју – култура. То је тачка са које

није било повратка.

Септембра месеца 1964. године почела је изградња Хидроелектране „Ђердап“ (завршена 1971). Током радова на брани, Драгослав Срејовић открио је, то јест дефинитивно је потврдио, постојање остатака тог насеља и археолошки га обрадио. Пре тога Обрад Кујовић и Ивица Костић 1960. исправно су проценили да су на том месту некада давно живели преисторијски људи. Није прошло много времена па да се научно потврди да прво насеље заједнице ловаца-сакупљача у Европи који су живели на једном месту, јесте Лепенски вир.

В.Уторник

ТРЕСКАВАЦ

Гола вулканска литица (679 m) уздиже се на левој, данас румунској, обали Дунава, представља неку врсту чувара преисторијског насеља. Трескавац је имао значајну улогу за житеље, а установљено је да има исти трапезоидни облик као и основе кућа-колиба у Лепенском виру. Утврђено је да Сунце излази тачно изнад врха Трескавац од 20. априла до 1. маја, а да сазвежђе Влашића престаје да се види на ноћном небу изнад Лепенског вира баш 20. априла. Ове две појаве користиле су се за одређивање почетка „године“, или „лета“, то јест почетка топлијег временског периода. Дакле, за преисторијске људе Лепенског вира био је то својеврстан календар.

Непролазно

„У великим тековинама које су ти људи оставили, ми данас можемо да нађемо задовољство и уживање као што налазимо у једном књижевном делу, у уметничком делу, слици Леонардовој, скулптури Микеланђеловој. Ми смо баштинници једне од најблиставијих култура праисторије, имамо споменике на које треба да будемо поносни, споменике који не припадају само нама, већ целом човечанству“.

ДРАГОСЛАВ СРЕЈОВИЋ (1931 – 1996)

ТАЉАТЕЛЕ СА ШПАРГЛАМА И СЛАНИНОМ

Очистите 500 g шпаргла одстрањујући и љуштећи доње делове стабљика, па их оперите и кувајте на пари 10-12 минута. Исеците их на комаде, убаците у тигањ са 10 g путера, мало соли бибера и мајорана, па их пржите 3-4 минута. Помешајте 4 жуманцета са 3 кашике ренданог пармезана, мало соли и свеже млевеног бибера. Крупно исецајте 100 g димљене сланине и пропржите на 40 g путера. У међувремену, скувајте 400 g свежих таљатела или 250 g сувих у кључалој посољеној води. Оцедите их али не превише, па их убаците у суд са жуманцима, додајте шпаргле и сланину с путером, па добро нежно измешајте.

(Припремила: Б. Радуловић)

ЈП "СРБИЈАГАС", Нови Сад
Народног фронта 12, 21000 Нови Сад, Србија
ТЕЛ + 381 21 481 1004 / + 381 21 481 2703 / ФАКС + 381 21 481 1305
www.srbijagas.com

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

